



V predvečju družbenega centra Bežigrada je bila postavljena razstava fotografij objektov, ki so bili zgrajeni z denarjem 1. in 2. samoprispelke. Razstavo so nato prenesli za teden dni v družbeni dom Stadion, nato se je preselila v bežigrajsko galerijo, od tam pa v splošno srednjo vojaško šolo Franca Rozmana Staneta, kjer bo do 11. oktobra. Od takrat pa bo najprej teden dni na ogled v galeriji Ceneta Štuparja, nato pa še teden dni v šoli Maksa Pečarja na Črnučah.

OB PRAZNIKU POBRATENE OBČINE

I. Urbančič razstavlja v Trebinju



Ob dnevu Bežigrada je bila v pobratenem hercegovskem Trebinju otvoritev razstave likovnih del akademskega slikarja iz naše občine Izidorja Urbančiča. Razstava sodi v okvir za sedaj še bolj skromnega sodelovanja med kulturemi iz obeh občin. Tako je bila letos ob dnevu Trebinja v Bežigrajski galeriji razstava risb Muradita Čerimagića. Po uspešnih predstavah bežigrajske sekcije DSLU, akademskih slikarjev Rudija in Tomaža Gorjupa, bežigrajskih likovnih ljubiteljev in akademskega slikarja Franceta Godca, se sodelovanje na likovno-razstavnem področju nadaljuje z Urbančičevimi razstavami v galeriji Doma kulture v Trebinju.

Tokrat se je Trebinjecem predstavil slikar, ki ima samosvojo, neodvisno ustvarjalno pot, ki jo odlikujejo doslednost, visoka barvna kultura, pretanjeni lirizem, predvsem pa svojevrstni likovni prijem in pristop k močno humanistično obarvani tematiki. Omeniti je treba, da letos slikar praznuje tridesetletnico dela. Urbančičeve slike so plod najintimnejšega osebnega razmišljanja, so svojevrstne slikarske transpozicije z duhovito mislijo, filozofijo in emocijo. Splošna značilnost večine Urbančičevih slik je osebnostna umetniška odzivnost na obče aktualne človeške probleme, ki se odkrivajo ob asociacijah z realnimi oblikami. Urbančičev način likovnega podajanja ni »direktna« izpoved, marveč je nek svojstven način izražanja s simboli, s simboličnimi oblikami, vse pa je po svoji osnovni specifičnosti morda malce nadahnjeno z nadrealizmom in fantastiko.

Ob pomembnem umetniškem jubileju je prav, da s svojim bogatim delom pripomore k negovanju tradicije pobratene med delovnimi ljudmi in občani naše in trebinjske občine.

M. Š.

EX TEMPORE RAŠICA 81

Prijetno, delavno srečanje likovnikov

Na letošnjem, četrtem po vrsti ex-temporu na Rašici, ki je bil posvečen spominu na 40-letnico požiga Rašice in štiridesetletnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, je sodelovalo dosedaj največ slikarjev. V petek, 18. septembra, se je zbralo 124 osnovnošolcev in dijakov srednjih šol, v soboto pa okrog 20 likovnih ljubiteljev.

Rašica, ki je te dni praznovala svoj krajevni praznik, se je že navadila slikarskega živčaja. Domačini so prijazno prišli na dvorišča in se postavili ob likovne ustvarjalce, da bi že kar takoj ocenili, kako jim gre in kateri del domačije bo ovekovečen. Nastajala so nova znanstva, mladi slikarji pa so zvedeli o dneh narodnoosvobodilnega boja v tem koncu domovine. Plamen, ki je upepelil Rašico 1941. leta, je klical k mogočnemu upor; tudi slikarski zanos, ki obuja tradicije tega upora, skuša na svoj način pomagati k uresničevanju že tedaj zastavljenih ciljev.

Marko Češnovar, likovni pedagog iz osnovne šole Leopolda Mačka-Boruta, pride vsako leto na Rašico, s seboj pa pripelje kar lepo število mladih ustvarjalcev. »Zelo rad sodelujem na rašičkem ex-temporu. Zdi se mi, da je takšnih manifestacij za mlade ustvarjalce premalo pri nas. Letošnje srečanje je po mojem mnenju zelo kvalitetno. Ves čas je opazoval, kaj in kako rišejo učenci. Na ex-temporu si tudi likovni pedagogi izmenjamo izkušnje o svojem vsakdanjem pedagoškem delu, vidimo pa tudi, kako se dela drugod.«

Strelijač proč je bila sklonjena nad papirnato podlago Nataša Trček.

ženci: »Letos smo vabili učence iz kamniške, domžalske in vseh ljubljanskih občin; Tradicije iz NOB vežejo vse te občine na Rašico. Vabilu so se odzvale vse šole, razen iz Kamnika. Prav tako smo zadovoljni s sodelovanjem likovnikov ljubiteljev iz vseh omejenih občin, kljub temu, da nam je danes zagodlo vreme.« Kaj pa store organizatorji za dobro počutje slikarjev? »Omogočimo prevoz na Rašico in poskrbimo za prehrano. Z večjimi napori kot sicer pripravimo tudi prvo razstavo: v petek narejene slike so že v soboto na ogled v Galeriji Ceneta Štuparja.«

Likovni ljubitelji so zastavili delo, pa jih je kmalu pregnal dež. Nekateri so še nekaj časa vztrajali, drugi pa so sklenili priti drugič. Ko Edo Starc, član Samorastnikov, zaradi mokre trave ni mogel zapeljati svojega avta na cesto, so mu ga do tja izveleki domačini kar s traktorjem.

Dežnik je bil pritrjen na stojalo, Boris Skubic, član likovne skupine iz Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij, pa je s čopičem prenašal turoben rašički trenutek na papir: »Prvič sem na ex-temporu in mi je tak način dela takoj postal všeč. Rišem pejsaže, dolam hitro, saj se mi zdi, da je ustvarjalnost, podkrepjena s slikarskim znanjem, poglavitna sestavina pri likovnem delu.« Inženir v ZRMK le stežka, vendar pa vedno bolj pogosto, najde tudi prosti čas za slikanje; in prav je tako.

Domačini zelo radi sodelujejo in se zanimajo za delo udeležencev srečanja. Zanimivo jih je bilo poslušati ko so razpravljali na razstavi, ki je bila v dvorani gasilskega doma,



Kako se počuti na slikarskem srečanju? »To je napozabno doživetje. K meni na klop se je vseda domačinka, stara osemdeset let, in se pogovarjala o vsem mogočem, tudi o hudih vojnih dneh.« Rada riše, je dejala, vendar pa ne verjame, da bo slikarstvo njena življenjska pot. Vesela je tudi, ker bodo njene slike razstavljene v Galeriji Ceneta Štuparja. Sicer pa je srečanje zelo delovno in si komaj vzame nekaj trenutkov za sprehod po Rašici.

Franci Grad, predsednik Zveze kulturnih organizacij Ljubljana Bežigrad, ki organizira rašički ex-tempore, je povedal od kod so udele-

čigavo je to in ono dvorišče in kako dobro je naslikan ta ali oni domačin.

V soboto, 19. septembra, je bila v Galeriji Ceneta Štuparja na Črnučah otvoritev razstave Rašica 81, to je likovnih del, ki so dan prej nastala na ex-temporu. V kulturnem sporu, ki mu je prisostovalo veliko število obiskovalcev, je sodeloval harmonikar Franc Žibert, zbranim pa je spregovoril Tomaž Zalar, podpredsednik ZKO Ljubljana Bežigrad. Na otvoritvi so udeleženci slikarskega srečanja na Rašici prejeli priznanja za sodelovanje.

MIRO ŠUBELJ

MLADI PEVCI

Kurirček vabi

Ali imaš veselje do petja?

Pridruži se nam in zapoj z nami!

Ce nas bo veliko, bo naša pesem veselo odmevala. Vabimo vse mlade (10 do 14 let), da se prijavijo pismeno na naslov: Partizanski pevski zbor - za Kurirčka, Ljubljana, Krekov trg 2/II ali po telefonu 317-597.

Čakamo te, zato se takoj odloči, ne bo ti žal!

V ZAVODU ZA

RAZISKAVO MATERIALA

Gostuje fotosekcija iz Dela

V Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij je razstava umetniških fotografij članov fotosekcije Dela - tozdr Grafika, ki deluje v okviru DPD Svoboda Bežigrad. Razstavljajo: Marina Lekić, Igor Modic, Edo Marušič, Igor Malahovsky, Janez Lah, Stane Klemenc, Janez Juvan, Franci Virant in Jože Živič.

Skupina umetniških fotografov, sicer neprofesionalcev, iz Dela je v zadnjem času s svojim delom zelo opozorila nase. S svojimi fotografijami uspešno sodelujejo na razstavah v domovini in tudi izven njenih meja. Tako so prejeli že vrsto pomembnih nagrad in priznanj, med drugimi tudi na VII. salonu fotografije v Sarajevu, mednarodni razstavi Zlati oko v Novem Sadu, Dubrovniku, na razstavi »Žene snimajo Beograd«, »Žena 81« na Reki, razstavi v Banjaluki, Domu JNA v Zagrebu, razstavi »Mladost 81«, Zagreb 81, razstavi v Koštaboni 81, razstavi treh dežel v Ljubljani in Pulji 81. Sekcija je razstavljala na 12 skupinskih razstavah v domovini in na petih razstavah v tujini. V zadnjem času so imeli člani skupine 10 samostojnih razstav in 2 skupinski predstavitvi.

S to razstavo se nadaljuje tudi pred leti začeto kulturno sodelovanje med kulturniki ZRMK in Dela, saj so tako delovni kot fotografiji v Delu tudi likovni ljubitelji v ZRMK.

Zanimiva razstava v Commercu

Brez predaha in mnogim lahko za zgled delujejo organizatorji kulturnega življenja v Commercu. Še posebej se ta delovna organizacija lahko pohvali s svojim peštrim in bogatim razstavnim programom v sodobno opremljeni avli. Tokrat so pripravili razstavo izdelkov, ki so jih napravili psihiatrični bolniki ob svojem zdravljenju in rehabilitaciji; zaposlitvena terapija predstavlja pomembno terapevtsko metodo pri zdravljenju in rehabilitaciji, saj ob spoznanju, da je človeka ustvarilo delo, lahko upravičeno pričakujemo, da bo bolnike prav delo resocializiralo in rehabilitiralo.

Zaposlitvena terapija pomeni sodelovanje v organizirani skupinski aktivnosti, kar bolniku omogoča, da pridobiva pozitivne izkušnje tako v stikih z osebjem kot tudi v medsebojnih stikih, kar je motiv k večji spontani aktivnosti pri čemer se krepi pozitivna osebnost in tako ponovno pridobiva svojo individualnost.

V Sloveniji je prvi strokovno pisal o zaposlitveni terapiji dr. Bleiweis Trstenič leta 1978, v sami bolnišnici pa je ta terapija del zdravljenja od same ustanovitve, to je od leta 1981. dalje.

Razstava, ki so jo pripravili v Commercu prikazuje izdelke zaposlitvene terapije in je tudi posvečena 100 letnici psihiatrije na Slovenskem.

Kulturni teden v Šentjakobu

Kulturno društvo Šentjakob je letos prvič organiziralo kulturni teden. Sodelovala sta še krajevna skupnost in občinska Zveza kulturnih organizacij. Člani domačega društva so izvedli dva recitala, nastopil je ženski pevski zbor Jurij Flajšman iz Berčevega, za otroke pa so lutkarji iz krajevnih skupnosti Brinje uprizorili »Lutke strčka Jurja«.

Lahko si še ogledate razstavo fotografij Mireta Marinka; razstava je odprta vsak dan od 16. do 20. ure, v četrtek, 8. oktobra ob 19.30, pa vas vabijo na samostojen koncert Janja Kovačiča.

BEŽIGRAJSKI PEVSKI ZBORI (4)

Vokalnega kvinteta »Savski val« sploh ni treba predstavljati. Predstavil se je že sam z mnogimi nastopi in s kvaliteto svojega petja. Petnajst let je od takrat, ko se je četverica dobrih pevcev odločila, da bo ustanovila kvartet, ki bo gojil posebno zvrst narodne pesmi. Prvo mesto v programu zavzemajo pesmi, ki bi jih lahko imenovali »Pozabljenе slovenske narodne pesmi«. To so pesmi, ki so jih nekoč peli fantje na vasi. V svoj pevski moto bi pevci sedanjega kvinteta lahko zapisali delovni moto »Peli so jih mati moja«. Basist in duša kvinteta Franci Kunaver pravi, da pojejo iz zgodovine za prihodnost. Da je to res, dokazuje bogata glasbena knjižnica, v kateri hrani Franci Kunaver najrazličnejše slovenske pesmarice in notne zapise starih slovenskih pesmi.

Ime Savski val ni nastalo slučajno, niti ni ideja za to priplavala po Savi. Ime z enakim pomenom je staro že petdeset let. V Tomačevem je pred petdesetimi leti ustanovil in vodil pod istim imenom pevski zbor znani skladatelj in dirigent Blaž Arnič.

Ustanovitelji in prvi pevci kvarteta so bili: Marjan Breznik, bariton, Franci Kunaver bas, Slovenc Božo in tenor Tone Lavrič, drugi tenor. Prvotni kvartet je v tej zasedbi prepeval dobro leto, nato pa je prišlo do večkratnih zamenjav pevcev. Končno se je ustalila zasedba: Rudi Perbil, prvi tenor, Damjan Kurent, drugi tenor, Janez Presetnik, bariton in Franci Kunaver bas.

»Peli so jih mati moja«

Umetniško vodstvo zbora je prevzel Rudi Perbil, ki je že uspešno vodil zbor v Dolu. V taki zasedbi je kvartet prepeval skozi enajst let brez fluktuacije.

Leta 1978 se je skupini pridružil še en basist, Franci Erceg, tako da odslej Savski val nastopa kot kvintet. Pred dvema letoma, ko je vodja kvinteta začel obnavljati pevsko dejavnost v Dolu, je pevsko vodstvo prevzel Damjan Kurent, prvi tenor pa poje

priznan in diplom. Poleg nastopov v občini nastopa kvintet »Savski val« tudi izven občinskih, republiških in celo državnih meja. Kot zastopniki mesta Ljubljane so tako prepevali na sijajni prireditvi »Evropa cantat«, ki jo je prijateljsko mesto Leverkusen v ZRN priredilo ob otvoritvi nove mestne hiše. Nepozabni so tudi nastopi v Avstraliji med našimi izseljenci. V oktobru in novembru leta 1973 so na 39-dnevni turneji izvedli

Kvintet Savski val opravlja dvojno poslanstvo: oživlja skoraj pozabljeno ljudsko pesem, zbira pesmarice in notne zapise

Srečko Peršolja. Že prvo sezono je kvintet nastopil 13 krat in tudi v novi zasedbi dosegel prijeten in ubran, zanj tako značilen mehak zven.

Za svoje uspehe se mora kvintet zahvaliti redni in disciplinirani vadbi. Dvakrat po dve uri tedensko je za člane izreden napor in veliko časa, ki ga žrtvujejo za prepevanje. Za svoja prizadevanja so že vsi prejeli Gallusove značke, skupaj pa so prejeli kup

kar 14 koncertov. V domači občini kvintet pogosteje poje šele zadnje čase.

Kvintet Savski val je posnel 4 velike in eno malo ploščo. Posnel je tudi kaseto svojih pesmi. Na televiziji so nastopili 15 krat, za radijsko hišo pa so zapeli kar 72 pesmi. Kot zanimivost zapišemo, da so ob nekem takem snemanju zapeli sedem pesmi neprekinjeno brez ponavljanja in brez popravljanja. To je bil rezultat načina dela

takratnega umetniškega vodje Rudija Perbila.

Kvintet sestavljajo samo bežigrajski občani z obeh bregov Save. S kvintetom že precej let sodeluje na skupnih nastopih tudi znana ljudska harmonikarica Pepca Blejč iz Mengša.

Za manjše vokalne skupine je značilno, da je uspeh odvisen od vsakega posameznika. Vsak spodrsrlaj je takoj slišati in se tako ni mogoče skriti v množici glasov v velikem zboru. Podmladek za te vokalne skupine prihaja iz večjih zborov. Boljši pevci hočejo doseči nekaj več in se vključujejo v kvalitetnejše vokalne skupine. Kvintetovci niso nasprotniki modernih sredstev zapovedanja in predvajanja glasbe. Poudarjajo pa, da je vse premalo poudarka na gojenju lepote stare ljudske pesmi. Ostali jugoslovanski narodi imajo za to zvrst petja več poslušal. Tako kot ostali dosedanja sogo-vorniki, tudi člani kvinteta ugotavljajo, da je pri mladini premalo zavzetosti za lepo ljudsko pesem in da glasbeni pedagogi premalo vplivajo v tej smeri.

Kvintet Savski val opravlja dvojno poslanstvo. Oživlja staro, skoraj pozabljeno ljudsko pesem in jo posreduje v živi obliki sedanjim poslušalcem. Istočasno pa bo njihova bogata zbirka pesmaric in notnih zapisov bogata dediščina našim znanamcem, ki bodo odkrivali bogastvo svojih prednikov.

JOŽE ŠIMENC